

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Вищого навчального закладу
 Укоопспілки
 «Полтавський університет економіки і торгівлі»
 18 квітня 2019 року № 88-Н

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри бухгалтерського
 обліку і аудиту
 _____ Є.А.Карпенко
 підпис ініціали, прізвище
 «22» грудня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Навчальної дисципліни Бухгалтерський облік в управлінні підприємством
 освітня програма «Облік і аудит»

спеціальність 071 Облік і оподаткування
 галузь знань 07 Управління та адміністрування

ступінь вищої освіти бакалавр

Укладач: Карпенко О.В. – професор, кандидат економічних наук, професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Робоча навчальна програма обговорена і схвалена на засіданні кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
Протокол № 5 від 22 грудня 2020 р.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми спеціальності
«Облік і оподаткування» _____ Карпенко О.В.

Зміст

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	3
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни	3
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	4
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	7
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	11
Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	12
Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації	13

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки – Навчання дисципліна «Управлінський облік» є висхідною.
2. Кількість кредитів за ЄКТС 4
3. Кількість модулів 2
4. Обов'язкова у відповідності до навчального плану
5. Курс 1
6. Семестр - 2
7. Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр 180 год.
- лекції: 1 семестр 16 год.
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 2 семестр 32 год.
- самостійна робота: 2 семестр 72 год.
- вид підсумкового контролю: 2 семестр - екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством

Завдання навчальної дисципліни: розкриття концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління підприємством; формування вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.

Таблиця 2. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач та програмні результати

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	<p>ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації</p> <p>ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, використовуючи сучасні методики аналізу</p> <p>ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.</p> <p>ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у</p>
ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	
ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	
СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.	
СК02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.	
СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.	
СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з	

<p>урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.</p> <p>СК06. Використовувати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг з дотриманням вимог професійної етики в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.</p> <p>СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультивання власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування</p> <p>СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування</p>	<p>сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування</p> <p>ПР20. Ідентифікувати та аналізувати чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на реалізацію стратегії суб'єктів господарювання в Україні на світі. Створювати аналітичне підґрунтя для визначення економічної поведінки та оцінки рівня досягнення стратегічних цілей підприємства (в тому числі міжнародних корпорацій)</p> <p>Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень (ПР04)</p> <p>Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації (ПР08)</p> <p>Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття (ПР17)</p> <p>Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві. (ПР18)</p>
---	--

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Роль та значення бухгалтерського обліку в системі управління підприємством

Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством

Управлінські рішення та їх класифікація. Поняття про сталий розвиток. Сутність та цільове призначення інформації, створюваної в системі бухгалтерського обліку. Класифікація облікової інформації для потреб управління підприємством. Групи користувачів облікової інформації за фінансово-майновими інтересами та їх інформаційні потреби.

Взаємозв'язок бухгалтерського обліку і процесу прийняття поточних та стратегічних управлінських рішень.

Принципи формування облікової інформації. Релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття управлінських рішень. Алгоритм застосування професійного судження в бухгалтерському обліку.

Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством

Сутність бухгалтерського обліку: методичний (процесний), змістовний, цільовий підходи. Мета бухгалтерських процедур. Бухгалтерський облік як динамічна система інформаційно-комунікативного типу.

Вплив облікової інформації на систему управління підприємством.

Завдання та функції бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Поняття про ефективність функціонування системи бухгалтерського обліку.

Значення організації бухгалтерського обліку в налагодженні комунікаційного процесу. Облікові комунікації. Внутрішньосистемні та міжсистемні контури комунікаційних процесів облікової системи.

Правила процесу облікової комунікації .

Комунікаційні бар'єри якості облікових інформаційних сигналів: організаційні, технічні , суб'єктивні

Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської звітності

Поняття та призначення управлінської звітності. Види управлінської звітності.

Принципи підготовки управлінської звітності та її класифікація

Вимоги до змісту управлінської звітності. Вимоги до побудови управлінської звітності як системи.

Етапи підготовки економічної інформації і формування управлінської звітності. Методи підготовки і подання управлінської звітності. Елементи системи управлінської звітності.

Техніка підготовки управлінської звітності.

Критерії оцінки ефективності управлінської звітності: якості (оцінка результату) та економічної ефективності (оцінка зусиль)

Три рівні формування управлінської звітності. Орієнтація звітності кожного з цих рівнів. Інтегрована управлінська звітність.

Організаційні моделі ієрархічної підлеглості управлінської звітності : модель звітності про результати діяльності і фінансовий стан; модель звітності про досягнення стратегічних цілей ; модель звітності про виконання бюджетів .

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств.

Основні методи і технології бюджетування з метою прогнозування прибутку підприємства.

Оцінка очікуваних витрат для прийняття управлінських рішень.

Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства.

Концепція бюджетування на основі очікування безперервного покращення результатів діяльності і контролю дотримання бюджетів (кайзен-костинг).

Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні

Сутність процесу ціноутворення та вплив на нього елементів облікової політики.

Стратегічні форми реалізації цінової політики і варіанти її здійснення. Вплив цінової політики на формування облікової політики підприємства.

Трансфертне ціноутворення: правова основа, податкові наслідки та контроль.

Складові елементи первісної вартості придбаних товарно-матеріальних цінностей та собівартості виготовленої продукції (робіт, послуг) з урахуванням особливостей діяльності підприємства (торгівля, виробництво, надання послуг).

Методика визначення ціни (з орієнтацією на витрати або на попит, або на конкуренцію).
Методика визначення норми прибутку (відсоток торгівельної націнки).

Тема 6 . Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства

Вартісний підхід в управлінні підприємством. Види вартості підприємства.

Підходи та методи оцінки вартості підприємства.

Управління вартістю компанії. Принципи концепції вартості підприємства. Економічна додана вартість.

Планування вартості компанії.

Міжнародні моделі звітності про вартість підприємства.

Модуль 2. Обліково-аналітичне забезпечення розвитку підприємства

Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Організація обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємства.

Концепція збалансованої системи стратегічного показників. Взаємозв'язок етапів, рівнів управління та функцій бухгалтерського обліку в збалансованій системі підприємства.

Порядок розробки стратегічних карт підприємства на різних рівнях управління. Обліково-аналітичне забезпечення реалізації процедур формування збалансованої системи показників.

Етапи впровадження збалансованої системи показників.

Формування інформації про реалізацію стратегії підприємства. Оцінка інвестиційних проектів. Оцінка ефективності діяльності на основі збалансованих показників. Прийняття управлінських рішень за результатами аналізу збалансованих показників.

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

Облікова політика як інструмент управління показниками фінансового стану підприємства.

Сучасний інструментарій корпоративного обліку за сегментами.

Моделювання – як інструмент формування показників звітності.

Оцінка і її роль в інтерпретації показників звітності для потреб управління.

Трансформація і консолідація показників звітності бухгалтерського обліку для формування інформації в процесі управління підприємством. Звіт про корпоративне управління. Звіт керівництва (звіт про управління).

Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень

Екологічна політика і управління екологічної діяльністю. Організація екологічної діяльності на підприємстві. Формування екологічних програм. Екологічні проекти як об'єкт обліку

Методичні основи формування інформаційного забезпечення управління екологічними процесами.

Документальне забезпечення системи екологічного менеджменту. Облік витрат на екологічну діяльність та його удосконалення.

Використання даних бухгалтерського обліку в процесі прийняття екологічних рішень.

Підготовка облікової інформації щодо впливу управлінських рішень підприємства на навколишнє середовище (забруднення природного середовища, виснаження невідновлюваних ресурсів, вплив на здоров'я і життя людей). Оцінка результатів екологічної діяльності.

Методичні аспекти складання звітності щодо екологічної діяльності.

Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень

Специфіка соціального управління та його взаємозв'язок з бухгалтерським обліком.

Соціальна відповідальність за рівнями та групами зацікавлених осіб. Аналіз і оцінка соціально значимої інформації.

Бухгалтерський облік заходів соціальної відповідальності. Бухгалтерський облік забезпечення соціального захисту працівників. Оцінка вартості і цінності трудових ресурсів для цілей управління.

Бухгалтерський облік виконання зобов'язань підприємства перед бюджетом.

Бухгалтерський облік виконання зобов'язань підприємства перед контрагентами. Дотримання законодавства за договорами з діловими партнерами.

Бухгалтерський облік виконання зобов'язань підприємства перед розрахунків із засновниками (учасниками) підприємства.

Бухгалтерський облік соціально-орієнтованих витрат підприємства. Бухгалтерський облік витрат на якість продукції.

Бухгалтерський облік взаємозв'язків з неприбутковими (благодійними) організаціями.

Методика проведення оцінки ефективності соціально відповідальної діяльності підприємства.

Соціальна звітність підприємств. Принципи і стандарти корпоративної соціальної звітності.

Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства

Формування облікової інформації в управлінні ризиками підприємством.

Принципи управління ризиками. Класифікація ризиків. Характеристика основних ризиків підприємства: валютний ризик, відсотковий ризик, кредитний ризик, ризик грошового потоку, ринковий ризик, цінновий ризик та інші.

Організація обліково-аналітичного забезпечення системи управління ризиками. Методи управління ризиками.

Управління бухгалтерськими ризиками для забезпечення безперервності діяльності підприємства.

Тема 12. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку

Поняття якості облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Якісні характеристики облікової інформації. Фактори впливу на якість бухгалтерського обліку та звітності.

Оцінка якості облікової інформації. Формування облікових показників та контроль їх якості.

Регулювання і оцінка якості облікової інформації в зарубіжних країнах.

Методи забезпечення якості сучасних систем обліку. Забезпечення якості облікової інформації відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, стандартів ISO і національних стандартів бухгалтерського обліку.

Принципи регулювання якості облікової інформації.

Методи оцінки якості облікової інформації. Система показників якості облікової інформації.

Кваліфікаційні вимоги до фахівців у сфері бухгалтерського обліку.

Оцінка ефективності системи регулювання і контролю якості облікової інформації

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством</p> <p>Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством</p> <p>Лекція 1. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством</p> <p>1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством</p> <p>2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством</p>	<p>Практичне заняття 1.</p> <p>1. Класифікація облікової інформації, що використовується в управлінні</p> <p>1. Обліково-аналітична інформація в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством.</p> <p>2. Структура облікової інформації та її користувачі</p> <p>3. Класифікація облікової інформації за різними ознаками.</p> <p>4. Інформаційні потреби користувачів облікової інформації.</p> <p>5. Парадокси інформації, створеної облікової інформації в цілях управління.</p> <p>Практичне заняття 2.</p> <p>Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством</p> <p>1. Завдання та функції бухгалтерського обліку в системі управління підприємством</p> <p>2. Поняття про облікові комунікації в системі управління.</p> <p>3. Правила процесу облікової комунікації</p> <p>4. Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації.</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>3,5,8,14,18,22,23,24,34,36,42,43,50,51,54</p>
Тема 3	Практичне заняття 3. Управлінська		

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Принципи, методики і техніки підготовки управлінської звітності</p> <p>Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень</p> <p>Лекція 2.</p> <p>Управлінська звітність та оцінка її показників</p> <p>1. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської звітності</p> <p>2. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень</p> <p>3. Зміст Звіту про управління</p>	<p>Звітність та методика її підготовки</p> <p>1. Поняття управлінської бухгалтерської звітності, принципи її підготовки та класифікація її форм</p> <p>2. Вимоги до управлінської бухгалтерської звітності</p> <p>3. Методики підготовки і подання управлінської бухгалтерської звітності</p> <p>Практичне заняття 4. Техніка підготовки управлінської звітності та критерії оцінки її ефективності</p> <p>1. Техніка підготовки управлінської звітності</p> <p>2. Критерії оцінки ефективності управлінської звітності</p> <p>3. Інтегрована управлінська звітність</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>1,3, 5,6, 19, 20, 21, 25, 40, 52, 57</p>
<p>Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні</p> <p>Виноситься на самостійне вивчення</p>	<p>Практичне заняття 5</p> <p>1. Сутність процесу ціноутворення та вплив на нього елементів облікової політики.</p> <p>2. Стратегічні форми реалізації цінової політики і варіанти її здійснення. Вплив цінової політики на формування облікової політики підприємства.</p> <p>3. Трансфертне ціноутворення: правова основа, податкові наслідки та контроль.</p> <p>4. Складові елементи первісної вартості придбаних товарно-матеріальних цінностей та собівартості виготовленої продукції (робіт, послуг) з урахуванням особливостей діяльності підприємства (торгівля, виробництво, надання послуг).</p> <p>5. Методика визначення ціни (з орієнтацією на витрати або на попит, або на конкуренцію). Методика визначення норми прибутку (відсоток торгівельної націнки).</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>3, 28, 30, 35, 37, 45 46</p>
<p>Тема 6.</p> <p>Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства</p>	<p>Практичне заняття 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства</p> <p>1. Вартісний підхід в управлінні підприємством.</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>7,</p>

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Лекція 3 Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	2. Види вартості підприємства. 3. Завдання бухгалтерського обліку в управлінні вартістю підприємств. Практичне заняття 7. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства 1. Підходи та методи оцінки вартості підприємства. 2. Моделі звітності про вартість підприємства : міжнародний досвід	ені у дистанційному курсі	26, 27, 32
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством Лекція 4 Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	Практичне заняття 8. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством 1. Концепція збалансованої системи показників. 2. Етапи впровадження збалансованої системи показників Практичне заняття 9. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством 1. Порядок розробки стратегічних карт підприємства. 2. Обліково-аналітичне забезпечення збалансованої системи показників. 3. Прийняття управлінських рішень про реалізацію стратегії підприємства за результатами аналізу збалансованих показників	Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі	5, 16, 17, 28, 38
Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством Лекція 5. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	Практичне заняття 10, 11. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством 1. Облікова політика як інструмент управління показниками фінансового стану підприємства. 2. Сучасний інструментарій корпоративного обліку за сегментами. 3. Моделювання – як інструмент формування показників звітності. 4. Оцінка і її роль в інтерпретації показників звітності для потреб управління. 5. Трансформація і консолідація показників звітності бухгалтерського обліку для формування інформації в процесі управління підприємством	Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі	31,46, 47,62 53

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
<p>Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень Лекція 6 Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень</p>	<p>Практичне заняття 12. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень 1. Методичні основи формування інформаційного забезпечення управління екологічними процесами. 2. Документальне забезпечення системи екологічного менеджменту. 3. Облік витрат на екологічну діяльність. Практичне заняття 13 4. Використання даних бухгалтерського обліку в процесі прийняття екологічних рішень. 5.Оцінка результатів екологічної діяльності. 6. Методичні аспекти складання звітності щодо екологічної діяльності</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі.)</p>	<p>9,10, 15, 53, 55</p>
<p>Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень Лекція 7. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень</p>	<p>Практичне заняття 14 Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень 1. Бухгалтерський облік заходів соціальної відповідальності та соціального захисту працівників 2. Бухгалтерський облік соціально-орієнтованих витрат підприємства та витрат на якість продукції. 3. Оцінка вартості і цінності трудових ресурсів для цілей управління. 4. Методика проведення оцінки ефективності соціально відповідальної діяльності підприємства. 5. Соціальна звітність підприємств. Принципи і стандарти корпоративної соціальної звітності.</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>8,11,13,3 3,53</p>
<p>Тема 11. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства Лекція 8. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства</p>	<p>Практичне заняття 15. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства 1. Характеристика основних ризиків підприємства. 2. Класифікація ризиків підприємства. 3. Принципи та методи управління ризиками. 4. Організація обліково-аналітичного забезпечення системи управління ризиками</p>	<p>Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі</p>	<p>4,12,53</p>

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Тема 12. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку. Виноситься на самостійне опрацювання	Практичне заняття 16. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку 1. Сутність якості облікової інформації та бухгалтерського обліку. 2. Якісні характеристики облікової інформації. Фактори впливу на якість бухгалтерського обліку та звітності. 3. Методи забезпечення якості сучасних систем обліку. 4. Система показників та методи оцінки якості облікової інформації. Принципи регулювання якості облікової інформації	Питання, завдання та тести для самоконтролю, передбачені у дистанційному курсі	2,42,43, 47,49,58, 61, 65-70

Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль. Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1 + M_2) / 2, \quad (1)$$

де M_1, M_2 – модуль 1, модуль 2.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається за середньозваженою оцінкою, виходячи із загальної оцінки за поточний модульний контроль і оцінки за здачу екзамену. Оцінювання знань студентів при здачі екзамену здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою

$$M \times 0,6 + E \times 0,4 \quad (2)$$

де M – загальна оцінка за поточний модульний контроль;

E – оцінка за екзамен;

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і здачу екзамену, тобто максимальна оцінка за поточну успішність не може перевищувати 60 балів, а за здачу екзамену – 40 балів.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали у розмірі до 10% від загальної підсумкової оцінки за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання.

Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри, враховуючи активність студента при

вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі).

Таблиця 4. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно Дуже добре
82-89	B	
74-81	C	Добре Задовільно
64-73	D	
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенти можуть також отримати додаткову кількість балів за участь у науково-дослідній та навчально-методичній роботі кафедри

Таблиця 5. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметній внутрішньоуніверситетській олімпіаді	10
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1–15
	3. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0–4
2. Науково-дослідна	1. Активна участь у роботі наукового гуртка (підготовка матеріалів для наукової дискусії, аналітичний огляд фахових джерел, підготовка проблемного повідомлення, підготовка доповіді тощо)	5–20
	2. Участь у конкурсах наукових студентських робіт за проблематикою навчальної дисципліни	5–15
	3. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5–15
	4. Підготовка публікації в науковому виданні	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

При вивченні навчальної дисципліни використовується:

1. Загальне програмне забезпечення: пакет програмних продуктів Microsoft Office (Word, PowerPoint, Excel); мережеві сервіси Google.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни:

Бухгалтерський облік в управлінні підприємством [Електронний ресурс] : дистанційний курс для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування”/ О.В. Карпенко, Г.О. Соболев – Полтава : ПУЕТ, 2020. – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1329>

Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації

1. Блакита А.В. Стейкхолдерський підхід до формування управлінської звітності / А. В. Блакита, Д. В. Карпенко, О. В. Фоміна // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер.: Економічні науки. – 2014. – № 6. – С. 209–213.
2. Будько О.В. Методи оцінки якості облікової інформації / О.В. Будько // Журнал “Економіка та держава”, 2014. – № 3, 2014. – С.54 – 57. Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2014/14.pdf
3. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: монографія / Ю. А. Верига [та ін.]; заг. ред. О. М. Губачова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. – 337 с.
4. Вигівська І. М. Бухгалтерський облік діяльності підприємств в умовах ризику: організація та методика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Вигівська Ірина Миколаївна; Житомир. держ. технол. ун-т. – Житомир, 2010. – 21 с.
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 400с.
6. Голов С. Управлінський облік на основі теорії обмежень / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 6. – С. 40–48.
7. Голов С. Ф. Облік і звітність на основі концепцій доданої вартості / С.Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 8–9. – С.13–27.
8. Голов С. Ф. Теория многоцелевого бухгалтерского учета // Бухгалтерский учет и аудит. – 2011. – № 4. – С. 3–13.
9. Давидюк Т. В. Екологічний, інтелектуальний та людський капітал в теорії бухгалтерського обліку: монографія / Т. В. Давидюк, І. В. Замула, С. Ф. Легенчук, під заг. ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ЖДТУ, 2009. – 480 с.
10. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка», 2009. – 272 с
11. Дерій В.А. Соціальний аудит у контексті посилення вимог до корпоративної соціальної відповідальності / В.А. Дерій, С.І. Саченко, Л.А. Бабій // Бухгалтерський облік і аудит. – К.: Екаунтинг, 2016. – № 5. – С.17-26.
12. Деньга С.М. Бухгалтерський учет инструментов хеджирования финансовых рисков/ С.М. Деньга, Аканша Джейн // Облік і фінанси, 2015.- № 4(70).- С.8-14. Режим доступу: <http://www.afj.org.ua/ua/article/318/>
13. Жиглей І. В. Бухгалтерський облік соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання: необхідність та орієнтири розвитку: монографія / І. В. Жиглей. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 496 с.
14. Жук В. М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія / В. М. Жук. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2009. – 648 с.
15. Замула І. В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки: монографія / І. В. Замула. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 440 с.
16. Каплан Роберт С. Организация, ориентированная на стратегию Как в новой бизнес-среде преуспевают организации, применяющие сбалансированную систему показателей / Роберт С. Каплан, Дейвид П. Нортон. – Москва: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2004. – 392 с.

17. Каплан Роберт С. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Роберт С. Каплан, Дейвид П. Нортон: пер. с англ. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2004. – 320 с.
18. Карпенко Є. А. Обліково-аналітичне забезпечення процесно-орієнтованого управління / Є. А. Карпенко, Є. І. Івченко // Управління розвитком соціально-економічних систем у новій економіці: [кол. монографія] / [за заг. ред. Л. М. Шимановської-Діанич]. – Полтава: ПУЕТ, 2015. – 358 с. – С. 229–235.
19. Карпенко О. В. Внутренняя отчетность предприятия: современные векторы / О. В. Карпенко, Д. В. Карпенко // 11-th International scientific conference of young scientists „The economy of Bulgaria and the European union: competitiveness and innovations, 15 December 2015. – София: Издателство на ВУЗФ «Св. Григорий Богослов», 2015. – С. 168–176.
20. Карпенко О. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління трудовими ресурсами / О. В. Карпенко // Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: монографія / [колектив авторів]; за заг. ред. проф. Вериги Ю. А., доц. Ночовної Ю. О. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 333 с. – С. 203–210.
21. Карпенко О. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством [Електронний ресурс] : дистанційний курс для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування” / О. В. Карпенко, Г. О. Соболь – Полтава : ПУЕТ, 2020. – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1329>
22. Карпенко О. В. Становлення і розвиток бухгалтерського обліку та звітності в Україні у дзеркалі світового визнання / О. В. Карпенко, Г. О. Соболь // Інформаційно-методичне забезпечення функціонування соціально-економічних систем різного рівня: колективна монографія. / за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. О. К. Єлісєєва. – Д.: ЛІРА, 2018. – 309 с. – с. 195–212.
23. Карпенко О. В. Інституційний підхід до розвитку управлінського обліку // О. В. Карпенко, Д. В. Головіна, В. С. Муковіз // Науковий вісник ПУЕТ, серія Економічні науки, 2018 – №3 – С. 9-15.
24. Карпенко О. В., Плікус І. Й., Головіна Д. В. Цифрова економіка: виклики для освіти та ринку праці в Україні (на прикладі обліково-фінансових спеціальностей). Приазовський економічний вісник. 2019, Вип. 5(16), 220-228 URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/5_16_uk/39.pdf
25. Корягін М. Сутність і особливості формування стратегічної звітності на основі бухгалтерського інжинірингу / М. Корягін, П. Куцик // Бухгалтерський облік і аудит, 2015. – № 7. – С. 26–33.
26. Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції: монографія / М. В. Корягін // Львів: Львів. комерц. акад., 2012. – 388 с.
27. Корягін М. В. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. – Львів: ЛКА, 2015. – 239 с.
28. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. – 230 с.
29. Кулик В. А. Зміна методології бухгалтерського обліку в електронному середовищі / В. А. Кулик // Актуальні питання обліку, аналізу і аудиту: теорія та практика: [кол. монографія у 2 т.] / [за ред. П. Й. Атамас.]. – Дніпропетровськ: ФОРМ Дробязко С. І., 2014. – Т. 2 – 408 с. – С. 79–85.
30. Кулик В. А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: монографія / В. А. Кулик. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 380 с.
31. Куцик, П. О. Концепція уніфікованої системи обліку і звітності в корпоративному управлінні : монографія / П. О. Куцик ; ЛТЕУ. — Львів : ЛТЕУ, 2017. — 408 с.
32. Лаговська О. А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія / О. А. Лаговська. – Житомир: ЖДТУ, 2013.– 2012.– 676 с.
33. Левицька С. О. Соціальний облік: методичний підхід та організаційне забезпечення / С. О. Левицька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - 2014. - № 797. - С. 255-262. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2014_797_36
34. Лоханова Н. О. Облікова інформація в управлінні – класифікаційні аспекти [Електронний ресурс] / Н. О. Лоханова // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. - 2014. - Вип. 11(2). - С. 183-191. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2014_11\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2014_11(2)_27)

35. Любимов Н.А. Использование Международных стандартов бухгалтерского учёта и финансовой отчётности для повышения качества информационного обеспечения управления предприятием / Н.А. Любимов, С.И. Мельник / Икономиката на България и Европейския Съюз – съвременни предизвикателства и подходи за решения: [колективна монография].- София: Издателски комплекс – УНСС, 2015. – 481 с. – С. 139-143.
36. Муравський В. В. Облікові комунікації: класифікація, етапи, компоненти / В. В. Муравський // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2014. – №2 (64). – С.165–170.
37. Науково-методичні аспекти обліково-аналітичної системи підприємства [Текст] : монографія / [В. В. Немченко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. - Одеса : Фенікс, 2016. - 350 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 306-328. - 300 прим. - ISBN 978-966-928-018-3
38. Обліково-аналітичне забезпечення управління: вітчизняний і міжнародний досвід: монографія / за заг. ред. проф. Білопольського М. Г., Сизоненко О. А. – Донецьк: Макіївський економ.-гуманіт.ін-т. – 2014. – 352 с.
39. Осмятченко В. Вплив інформаційних технологій на принципи і функції бухгалтерського обліку / В. Осмятченко // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2014. – Вип.1 (1). – С.80–87.
40. Партин Г.О. Системно-орієнтоване управління витратами промислового підприємства: монографія / Г.О. Партин, А.І. Ясінська. – Львів: ЗУКЦ, ППНВФ «Біапр». – 2011. – 200 с.
41. Пилипенко А. А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А. В. Пилипенко, І. П. Дзьобко, О. В. Писарчук., за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А. А. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.
42. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>.
43. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
44. Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р. № 2657-XII – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
45. Про ціни та ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 р. №5007-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
46. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: монографія / [за заг. ред. Ю. А. Вериги, Ю. О. Ночовної]. – Полтава: ПУЕТ, 2014. – 400 с.
47. Проданчук М. А. Роль та місце облікової інформації в управлінській діяльності бізнесом підприємства та інструментарій забезпечення її якості / М. А. Проданчук. // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки: збірник наукових праць. – Вип. 27.– Чернівці: Технодрук, 2014.– 436 с. – С.231–238.
48. Прохар Н.В.Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблематика теорії та практики : монографія / Н. В. Прохар, Ю. О. Ночовна. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 257 с.
49. Прядко В. В. Необхідність та основні напрями управління фінансово-економічною безпекою вітчизняних підприємств // Інноваційні виміри розвитку економіки в умовах глобалізації : матеріали ювілейної міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 70-річчю Буковинського державного фінансово-економічного університету (м. Чернівці, 15 жовтня 2014 року) / гол. ред. В. В. Прядко. – Чернівці: Технодрук, 2014. – 452 с.
50. Пушкар М. С. Створення інтелектуальної системи обліку: монографія / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007.
51. Рабошук А. В. Професійне судження бухгалтера: проблеми застосування / А. В. Рабошук // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – № 3 (33). – С. 185–196.
52. Самбурська Н.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі підприємств водопровідно-каналізаційного господарства) : монографія / Н. І. Самбурська . – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 288 с.
53. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: конспект лекцій / уклад. І. Б. Садовська. – Луцьк: Луцький НТУ, 2015. – 73 с.
54. Сучасні проблеми обліку: монографія / М. С. Пушкар, Л. В. Нападовська, Я. Д. Крупка, Д. С. Лозовський та ін.; за ред. д.е.н., проф. М.С. Пушकारя. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 268 с.

55. Філіппова С. В. Екологічна складова соціальної відповідальності машинобудівного підприємства / С. В. Філіппова, М. І. Сухотеріна // *Економіка: реаліівремени*. – 2015. – № 1 (17). – С. 204–207.
56. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / [авт. кол.: М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін.]; за ред. М.Ф. Огійчука. – 6-те вид., допов., і переробл. – К.: Алерта, 2011. – 1040 с.
57. Хоменко Н. В. Товарні запаси: проблеми обліку, контролю та звітності: монографія / Н. В. Хоменко, О. В. Карпенко, Ю. А. Верига. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 153 с.
58. Хомин П. Я. Парадигма і контроверзи бухгалтерського обліку і звітності (спроба консеквентного аналізу): монографія / П. Я. Хомин, Г. П. Журавель. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 299 с.
59. Хорнгрен Ч.Т. Бухгалтерскийучет: управленческий аспект / Ч. Т. Хорнгрен, Дж. Фостер. – пер. с англ. / под ред. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 416 с.
60. Цилюрик Г. І. Напрямки поліпшення якості облікової інформації щодо формування та розподілу доходів / Г. І. Цилюрик // *Облік і фінанси АПК*. – 2009. – № 4. – С. 122–127.
61. Чепоров В.В.Методи виміру підвищенняекономічної ефективності фірми як основа системи стратегічного бухгалтерського обліку// *Вісник Львівської комерційної академії* / [ред. кол.: Башнянин Г.І.,Апопій В.В., Вовчак О. Д. та ін.] – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – Вип. 35.– 482 с. – С. 384–387.
62. Шайкан А. В. Формування інструментарію бухгалтерського обліку в стратегічному управлінні промисловим підприємством: монографія / А. В. Шайкан, Є. В. Афанасьєв. – Кривий Ріг : Чернявський Д.О., 2011. – 156 с.
63. Щербаченко В. Бухгалтерский аутсорсинг: преимущества и риски / В. Щербаченко. – [Електроний ресурс]. –Режим доступу: <http://myfin.net/ukrain/bisiness.ua>.
64. SMA 5B «Fundamentals ofReportingInformationtoManagers» – [Електроннийресурс]. – Режимдоступу – www.ima.net.org.

Веб-ресурси

65. www.zakon.rada.ua – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
66. [www. buhgalter911.com](http://www.buhgalter911.com) – інформаційний портал у сфері бухгалтерського та податкового обліку
67. www.buhgalteria.com.ua – веб-сайт газети української бухгалтерії «Бухгалтерія»
68. www.dtk.com.ua – офіційний веб-сайт газети «Дебет-Кредит»
69. www.minfin.gov.ua – офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України
70. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/2767>